

Lietuvos TSP
Centr. Biblioteka
Mokslų Akademija

Tilžės Releivis

„Tilžės Releivis“

su kas Nedele išleidžiama Pridetla yra Seredoj bey Subatoj
išdudame ir laikui ant Bertainio Meto 50 Ven.

Apkelamimai yra nū bile koto Pošto primami, arba
ir vaczoi Drulorijoi
J. Kevländerio bey Sunaus
Tilžeje Aufhoje Utoz, 67 (Hohe Str. 67).

Apfaktimai,
Drulortij Tilžės Releivjo funkciami laštūja po 10 Ven.
Prisiulymai 20 Ven.,
už kojnq smulleis Raštals išpausiq Ell.
Gromatos del Tilžės Releivjo paties išrašomos yra
i Tilže nufuncziamos.

Nro. 70.

Tilžeje, 31. Augustą 1892.

13. Jahrgang.

Rolera.

Hamburktj bey i Altona, Wokietijos Žemeje išfilauzstojti Rolera labay išsiplatina ir didiems Rupestiems Priežasties dūda. Pagal uredišką Pranešimą yra tenay Seredoj 188 Personos Rolera susirgusios, 32 pasimirusios, Czetwerge 295 susirgusios ir 130 pasimirusios, Petnyczioj iki Pietū 183 susirgusios ir 78 pasimirusios. Vigonbucziei yra kupini. Del Susirgimų kelioje Szuilese yra wifos Szuiles uždaryos. Didis Skaitlius Famylijū prastoja Miesą. Kupczyfte yra triskinta. Wiena Wieta Gromatos wieno Piekoriaus iš Hamburktio selanczies skamba: „... yra labay smutnas Czesas, kuri mes ficizon praleidziam. Rolera wis daugiaus išsišplecia, kaczeig ir didziausioji Dalis jos Pasirodymū widutiniej sunki yra. Tacziau yra Pasimirimū Skaitlius išgasingas. Nū Subatos (perpraejusios) žinojau aš, kad del aziatiskos Roleros ne reitia abejoti. Nū tos Dienos yra man Darbs užauges, kursai wifus Bermanymus pereina. Taip atlikau aš wakar 61 Aplantymū ir ne pareinu Dienoje iš Wżimo ir Naktyje wos iš Drabužiū. Daugiausiey troyti nū Roleros yra Kampai prie Dwingio. Aukstesniejie Stonai yra menkiaus smarkiey atlankyti. Pagal wifutini Sprendimą yra ikiziol 800 Susirgimų nusidawe. Musū sweikatistikieje Žtaišymai yra kaip powisam ne pritenkami ikistode. Hamburktis, Miestas nū puse Milijono Gywatinkū, tur tikt 11 Vigon-Wezimū. Vigonys bey Numirusieje gul 5 iki 6 Abynas, iki kol jie pagabenami tampa. I Altona yra pirmasis Pasirodymas aziatiskos Roleros jau 19taji ikraftas.“ Gedejantiems Regywūjū, kurie didzioje Vigonbucziase pasimire yra, ne wale yra, Vigonbuczio Ruimas aplankyti, yra jiems ale pawelyta, po koto Atsitolinimo nū Vigonbuczio Lawon-Wezimui prisidraugawoti. Miesto Darbininkams, t. e. Ulyczii Czystytojams, prie Gaso dirbantiesiems i. t. t. tampa ant Sztoto Raštū kalta Kapija prisiuncziama. Darbininkams aštriej uždrausta yra, hamburktiską Priwedimo Wandeni (Leitungswasser) gerti; ir daug kitū Padawadyjimū del Apšaugojimo yra pagal Zgalejimą isleisti. Daugeropi per jū nepermanomą Nšmanymą sawo greitojo Salo patys kalti pasioja. Taip ant Paweiklo wiens Makin-Mistras, kursai prie didzio Ugnies Karbcio dirbes buvo, sawo Draugams ikšitare, jis ne galis daugiaus trivoti ir turis smarkiey bilefo gerti. Wietoje, saw n'is-

tadyjanti Gerulą pasibaryti, ikgere jis 4 pilnus Seidelius Priwedimo Wandens. Truko wos wiena Abyna, kaip jis Wemimā su Wiburiamimu gawo, ir po 3 Abynū buvo jis Lawons. — Iš Gromatos wieno hamburktisko Piekoriaus ikšireiktia, kad pirmasis Roleros Pasirodymas 16. š. Men. ikraftas, ale užsleptas tape. Berlyne yra nū Seredos Walaro lietikiskas Perjektojimas wisū iš Hamburktio-Altona pareinancziujū Releiwjū ant Lehrter-Geizkeldwario padawadytas. Wifū Berlyno Vigonbucziei yra nū Magistrotu paprašyti, pridāti, kiek walnū Lowū ant Bartojimo stow. Taba noriama, wifus Vigonius iš taip wadinamo Woabito Vigonbuczio i kitus Vigonū Butus nugabenti, jeib Woabito Anštaltas wienat Rolera Apširgusiemsiems wartojamas butu. — Ikišiol yra Berlyne tikt wiena Weteriskle lengwaje Rolera pasimirusi. Petnyczios Begyje tape kelios Personos, kurios po Pazentklinimais aziatiskos Roleros susirgo, i Vigonbuti Woabit ant tolesnio Apdabojimo nugabentos, tarp tū ir wiens Releiwis, kursai iš Hamburktio ant Lehrter Geizkeldwario parejes buvo. I Dittersbach (Szlezijoj) yra Geizkelio Sztaclijono Wyresnyšis Bruns 122. š. Men. Rolera pasimires. Tasai buvo Petnyczioj sirgdams iš Hamburktio sugryzes, kur jis sawo Sunu, Pusto Uredininką, aplankes buvo. Wit tenberktj Petnyczioj wiens su Trukiū ant Zieg. 2 ir 45 Miniutū Naktyje iš Hamburktio parejes Darbininkas aziatiskaje Rolera susirgo ir prieh Pietus pasimire. Mieste Koln tape Naktyje ant Czetwerge wiens del Wemimo bey Wiburiamimo lengwās Darbininkas i Vigonbuti nugabentas, kur jis po Bertainio Abynos pasimire. Per Perjektojimą tape lengwoji Rolera ikrafta. Czetwerge tape dwi kitos tokiujau Budu susirgusios Personos i Vigonbuti nugabentos. Mieste Kiel pasimire Rudis wiens iš Hamburktio ficizon atbegusios Famylijos aziatiskaje Rolera. Prancuzijoj Rolera dabar smarkiey siauczia. I Havre yra nū 30. Juljiaus iš 365 Susirgusiu 104 pasimire. Seredoj 28 Personos susirgo ir kelios pasimire. Loliaus tape Czetwerge 270 Susirgimų iš keliū kitū Kampū maldūjami. Seine-Upes Wandū yra kaip Priežastis Maro Atsiradimo kaltinamas. Maskolijoj ta Liga wis toliaus ant kitū Suwernimentū išsišplecia. Pagal wieng

Petersburktio Žinią pasidaro dabarnykštis widutinis Skaitlius kasdien wifoj Maskolijoj Rolera Susirgusiu iš 7000, Pasimirimū iš 3500. * * * Del Atsiradimo Roleros Hamburktj bey Altona dabar iš wisū Pustu Žintos apie wifokius Apšaugojimo Padawadyjimus Wyrausybjū pareit. Tarp tiko tampa i Bremerhaven bey Antwerpen nū Seredos wifū Sziepiei, kurie nū Hamburktio-Altona pareina, po Apdabojimu statomi. Taipojau ir i Kiel bey i Laipeda yra Kagyrunga iš Hamburktio bey Altona pareinantiesiems Sziepiems Apdabojimą padawadyjusi. Szwediskioji Kagyrunga istare, wifus wofisklus Sziaurjuriū Dwingius, taip kaip wofisklus Rytjuriū Dwingius tarp Pomarū bey Denemarkio del Roleros ne istikimus. Chrištianioj tape Seredoj keli nū Hamburktio tenay ibegusieje Gariniai po Apdabojimu statomi. Wofisklieje Dwingei tape del Roleros ne istikimi istarti. Zwezimas Audimū, Lowos Daljū ir t. t. iš Wokietijos yra uždraustas. — I Lissabon (Portugalo Žemej) yra Atkeliamimams iš Estreitijos, Belgijos, Wokietijos bey Turkijos Apdabojimo Czesas statytas. — Iš New-York tampa Agentai Hamburktio bey Brems Baltimoro-Lynijos paprašomi, rupinti, kad Gariniai pirm Zwažawimo prie Kap Charles Inlarą ikmestu, jeib po Apdabojimu statytus. * * * Wylimiojoj Lietuwoj yra del dabar Europoje, ypacziey ir Wokietijoj esanczios Rolera-Priegabos daugeropay Paskalbos ikšiplatinusios, jog ikgasingasis Maras jau ir musū Kampe ponawoja, tos Paskalbos yra pagal senaji Pryzodi „senū Bobū Bramones“ buwusios, ir garbinacieje „Tilžės Releiwio“ Staitytojei gal pastiketi, kad kojnq istikimą Žinią ir tikt apie wieng Susirgimą arba Pasimirimą musū Laiklas pranešti pasistubys.

Kas pasfutiniame Czeše Swiete nusidawe.
Iš Wokietijos.
Berlyne, 26. Aug. Ciecorius pasidawe Seredoj su karal. Swetlyczios Gariniu „Aleksandria“ ant Upes Havel popirm i Bickelswerder. Nū ficizon pasidawe Ciecorius i naujey budawotaję Kaserną Infanterijos Szowimo Szuiles

i Ruhleben, apžvalge tenpat Ginklū Swetlyczią Puczū Ibbandy mo Kumisjono ir prieme felis Branšimus apie felis Szowimo Bandy mus. Weliaus pribuvo Ciecorius wienam Prefes Szowimui Szowimo-Szuliei kamandierūtųjų Apicierū. Ant Zieg. 7 Ciecorius wel i Marmor-Paloczių sugryžo. — Gzwerke Rytmetų ant Zieg. 5 ir 20 Miniutū parejo Ciecorius su ppatišku Trukiū nū Potsdam i Berlyną ir pasidawe ant Tempelhoferio Lauko, kur jis tame Gzeje Berlyne bey Apngardej užsilakancziajē 12. Infanterijos Brigade apžvalge ir toses keles Abynas patentancziam Effercierawimui pribuvo. Po Pabaigimo tū Bandy mū prieme Ciecorius tūjau ant Tempelhoferio Lauko skaitlingus žalnieriškus Branšimus. Po to sugryžo Ciecorius ant Zieg. 9 prypakų wienos Kariuniū Kumpanijos i karal. Pili atgal. Po Pietū ant Zieg. 4 1/2 waziamo Ciecorius nū Pilies su Wezimu i Szarlottenburg ir pasidawe ant gataway stowincziojo Garinio „Alexandria“, jeib Wandens Reliū i Potsdam sugryštu. Prie Parejimo ant Matruzū Sztacijono tape Ciecorius nū Ciecorienes pasweikintas. Weliaus walge ciecoriškās Poras naujey budawotame norwegiškame Dute prie Matruzū Sztacijono Wakareņ. — Petnyczioj ant Zieg. 10 prieme Ciecorius Ciecorystes Kanclerī v. Kapriwi.

— [Abazū Bandy ma i] tur pagal Ciecoriaus Padawadhjimą del ponawojanczjo Karščio iki Zieg. 10 pirm Pietū pabaigti buti.

— Zemimas prusiškųjū Žemes Gelžkeliū ineše Julyjaus Menesyj 78465203 Mk. Tai yra prieš praėjusi Metą mentiaus 6696 Mk. Ant Kilo-

meterio ineše Zemims 3091 Marki; 49 Mk. mentiaus kaip pernai.

Iš Prancuzijos.

26. Augusta pirm Pietū keliūse didžiūse Kampūse smarkus Žemes Drebejimas nusidawe. Apie pasidariusiaje Iškadą dar nieka niera pranešta.

Rouen, 26. Augusta. Kalejime i Bonne-Nouvelle atsirado wakar Eufimugims, kursai nū Abazū nuslopintas tape. Lūžyg atsirado Kalejimo Widuje wiena nū Kaliniū išprowyta Ugnis, kuri wienof greitay išgesinta tape. Sužeistas nieks ne tape.

Iš Lietuwos bey abiejū Prusū Prowincū.

Lilžeje, 27. Aug. [Bandytas Plešims] Wakar wiens maskoliškės Padūns ant Trepū wokiškofes Baznyczios pasidedo, jeib Razumą pasiūsetu. Triumpay po to prisidraugawojo prie jo du jo Žemeninkū ir bande jam jo Raudą išplekti. Ant Bagalbos Szauksmū Užpultojo atstikubino Sargas ir wieną Piktadejį sueme; antramjam wienof pasiseke pasprusti. Apkaltasis sakes širyt prie jo Berklausejimo, jog nieką ne galis atsiminti.

— [Pasibaufštę] yra šendien ant Ziegoriaus 2 Wokiecziū Ulyczioj Arklier wieno lautininkiško Wezimo. Wezime sedincziamjam Gaspadoriui ne pasiseke, Gwolius nulaiyti. Ant Balaimos nusmožo wiens Rats nū Wezimo, ver ką tasai weik apstabdintas tape.

Budwecziūse, 25. Aug. [Ugnis.] 18. š. M., Wakare ant Zieg. 11, išsilauže Ašmeniškiūse gulincziojoj, praėjusiam Rete naujey pabudawotoj Garū-Pjowimo bey Malimo Maluno Troboje Malkos Rupezialninko Baulat Ugnis, kuri wisą Trobą i Belenus pa-

werte o ir Garū Mafynę beweik powisam supustyjo. Wisi Berješkojimai nū Bulicijos ant paczios Wietos isistol nieko Twirto ne atgabeno, tacziau rodos, kad Ugnis piktū Budū uždegta yra.

Ustruthj, 25. Aug. [Upsigini mas] Moteriskēi Bagalbos Bremserio L. iš šiczion užgime pirm kokiū 8 Dienū Rudikis, Waikins, kursai neįjokiū Rankū ne turejo. Rudikis triumpay po Užgimimo pasimire.

Karaliaucziuje, 26. Augusta. [Labay sena ir padabotina Lepa] stow ne toli Gelžfeldwario Metgeten. Tas Medis yra aplink Kamena matojant kokiū 8 Meteriū stors ir pirm dwiejū Metū nū Žaibo tropytas, kursai nū Wiršunes prasidedant Kelą iki Žemes o nū cze per Žewę laukan daresti. Nū to Medzio yra iš tikro tikt Žewe atgal pasilikusi, taip kad Medyje stowint aukšt sawim melnaji Dangu galima matyti. Kad Lepą iš tikro išdegusi yra, atliudyja nū Dumū labay pajūdawęs Widus. Iš lauko niera nieks prie to Medzio numanoma ir stow jis pilnoje Lapū Grozybeje.

Friedland, 25. Aug. [Milžin Rudikis.] Daug Padabojimo išprowija šiczion 9 Menesiū senasis Rudikis Murininko L, kurs prie paprasto Walgio Sunkumą nū 43 Swarū atfiekęs yra. Tawai keliawo su tūm Rudikiū i Berlyną, jeib ji ant Barodymo išstatytu; kadangi ale Ištatymas pirm 4. Metro ne pawelytas yra, tay turejo Tawai nū fitos Žemimo Wersmes atstrauktis. Szekes Nedeles pasliko tada Motina su „rytsryšikūju Milžin Rudikiu“, del Bandy mū ir Apdabojimū Berlyno Rlynikej; dabar yra Motina su tūm Lufesziu šiczion atgal sugryžusi, kad po keliū Metū, jey iš to

Dešimt išgastingū Dienū.

Nū wienos wokiškos Žiupones.

(Pradžia Nr. 67.)

Per nepaliautiną Suglapimą Druškos Wandenimi, kurs wis iš wien i Laiwą išwerže, tape kwelnioji Uda Moteriskū bey Rudikiū išgastingay suesta ir del czysto Wandens Stofos atsirado skaudzios Pusles.

At, toks išgastingas Daitis, ant wisū Pusū nieks kaip Wandū, nū tojo neršlapints buti, ir tacziau su nepasatomu Noru geidaujanti Lašą Wandens ne tureti, kuriūmi degantyji Troškuli gesinti galima butu.

Wieną Syki Raktųje, kaip smarkiey tijo, bandziau aš guledama su atwira Burna felis Lapus išlydinti, ale tame Akies Mirksnėje parejo macni Banga, kuri mus sawo Macnume aptwino, man i Raktą parejo ir manę kone nutropino. Aš tą baifuzi druskūtą Szmoką ilgay ne galejau prapuldyti.

Wieną Atsitikimą aš ir ne galiu užmirkti, kaczieig jis ne didis, ale wienam Matrozui beweik Gywasti kaktawo. Pakol mes iš Sziepio i Laiwą pasidawem, dawiau aš wieną Pleczką Klaret (pranc. Wjns) bey dwi arba tris Pleczkas Ale (saldoks engl. Wjws) i Laiwą nugabenti, kadangi aš mislyjau, kad tos iš tikro gerą Szluzimą mums atliks. Treczioj arba ketwirtoj Raktųje, kaip mes po wieno smarkaus Wytaus Pūlimo del Szalezio drebejom, norejau aš wieną Pleczką Ale Moteriskems bey Rudikiams atwertiti dūti, ale nū tū Pleczkū nieks niekur ne buwo randama. Piktums Kapteinio buwo išgastingas.

„Kas nū Matrozū,“ kaute jis, „galejo taip nelemts, taip baifus buti, kad Ale išgertu, kursai wienai Žiuponei priklaufe ir kencziantiems Moteriskems i Laiwą atgabentas tape?“

Wieną Gzesą ilgay ne galejo Išprowytojis atrastas buti, galiaufsey ale

išdawe wiens tū Wyrū Kaltininką, ant ko Kapteinis sawo Piktume paliupe, kad tas Smogus, kursai tofę Balamutyštę tofiamē Gzeje išprowyti gal, Smerti užpelnes ir per Bartą mestas tur buti. Tas Atsiudyjimas butu iš tikro išpildyts tapęs, jey Žiupone J. bey aš ne butumbiwa Kapteinio meldufics, kad tam Wyrui Gywasti padowanotu. Po daug Meldimū jis galiaufsey pakluso. Aš ne žinau, ar tas Wjrs už tai dekings buwo; neįjokiū Budū jis apie tai n'išsitare.

Aš primenu ši Atsitikimą, jeib parodycziau, kokiū Budū Wyrū Gzesūse bey draugiskoj Briegadoj ir pacziū Nusprendime Jokanę watoja.

Rusū Wargai atsirado dabar su kožna Diena didesni. Iškalkis Rudikiū buwo išgastingas, ir kad Wandū išdalyjamas tape, jie taip apie tą plešes, kad ne retay tasai išpiltas tape.

Kaip tos Dienos wiena po kitos praėjo, atsirado Wyrū jū Wadejime bey

„Dymū Rudikio“ wiena „Milžin-Žiupone“ pastojusi bus, ji Berlyne mielai priimama bus.

Reidenburg, 25. Aug. [Balamutyste.] Szendien anksti wiens Kalings musū Girikto Kalejimo prie Znešimo Rytmečio Sriubos jam pastųj sekancziam Wyrui smarkiey su Szauksto Rotu i Ati kirtu ir apatinę Blakstena iki Skrosto žemyn atpleše.

Liegenhof, 24. Aug. [Roma dviėjū Moteriskii.] Kruwins Atsitikimas nusidawe Panedelio Rytmetyj Neukštadto Gireje. Butelninko Pati Henkel tenpat bey Liofininke Saurin iš Hagewald, kurios pirma Kruwoj ghweno, jau per Metus didzijaę Napykantą pries wiens antrą turejo. Kaip Moteriske S. Panedely i Retycziiu pro Gwmeniną S. praejo, Moteriske S. je su kelieis „malonieis“ žodzieis aptrete. S., kuri taipojau labay gerą Liežuwi tur, atsiliepe greitay ant tū žodziū, ant ko S. wieną Rojū kresleli pagriebusi S. mušti pradejo. Sziji ištiraufe ale wieną Peili ir S. i Weidą bey ant Krutines taip kaip Rankoj labay šaunas Ronas padare, po ko ji šubriey pabego, dar nū S. persकिनeta, kuri ale su Persकिनejimu apšitoti turejo, kadangi Kraujo Prapulymas je nusilpnino. Wiens greitay priwadintas Riekorius Ronas surišo. Pjuwis ant Weido eina nū Roses po Akimi iki toli ant Skrosto. Mazumą giliaus, tay butu Rosis perpjauta buwusi, wieną Centimeteri aukšciaus, tay butu Akis prapūlusi! Antras Pjuwis, kurs ant Pilwo link westas buwo, palaimingu Budu per storūsius Drabuzius nusilpnintas tape. Tas Dalyskas dar po Giriktu pareis.

Rusiminime jau bewei žveriski. Prie to jie dar ir sunkiey dirbti turejo, nesa jie turejo persikeidami Dieną ir Nakti irtisi. Weidai keliū nū jū buwo sawo prigimtūsius Trukius prapulde, ir tape patlab tarp jū kalbama, kad jie Rudikus papjauti ir sucierauti nori. Jū Apšiemims tape ale Kapteinini iškūtas, o ir tarp Matrozū buwo musū pasigalancziū Wyrū.

Buwo Rytmetyj dešimtos Dienos, kaip trys ar keturi nusiminantis Wyras iq iškastingą Dumą emes, ir kuriame Kapteinis su kelieis ištikimais Wyras iustikalbejo, kruwinūsius Užsžadetojus Naktj Diege nuzudyti. Pasfutinioji ir iškastingiausia Adyna musū Wargo kodeš dabar prifartinanti, ale Diems Danjuje turejo galiausiey Susmilimą su numis.

Wakare pirm to, kaip Saule wioje sawo Szloweje nusileidusi buwo, i pilna Rusiminimo mano Rudiki pa-

Ronite, 25. Aug. [Malone.] Bries Nasle Pribuwejā Zindler iš Krojante 13. Februaryju š. M. nū musū Prifaitintūj Sudo del Razbajystes bey tycziomis daryto Uždegimo ištartas Smerties Rusudžjimas yra per Wisuaukšciausi Kabineto Rastą i Gwasties ilgą Kalejimo Korawone perkeistas. Zindler buwo Rudenyj praej. Meto Skune, kurioje jos Wyras gulejo, uždegusi, ir jis taipo sudegti turejo.

Szlochau, 27. Aug. [Labay apgailėtina Repalaima] atsitiko šendien per neapsidabojanti Apšiejimą su wienu Tęgingiu. Gaspadininks musū Giraites Gaspados, Pons Rūste, bey wiens Keleiwis, Pons R. Dörken iš Kemseid norejo su wienu Tęgingiu i wieną Mieri šauti. Pons Rūste buwo Tęgingi liodawes, dawe taji Keleiwjui ir pasistoj ant Mierio Szalies, jeib Szuwi parodytu, po ko Pons D. šowę. Kulka ale prie wienu Regelio atsitike ir atgal lekdama taip nepalaimingay Ponui R. i Rastą trobyjo, kad jis po keliū Miniutū sawo Dwasę išeido.

Wisokie Pranešimai.

Namū Rankius. Wiršeninkyštei „Gelbejimo Buto Bethanien“ iš Meldynū, Guldapes Kreize, Pons Oberprezidents iwelyjo, sekancziuse Menesuse Namū Rankiu Kreizate Ystruties, Gumbines, Pakalnes, Elzes, Ragaines, Piltaines, Sztalupenū, Darteimo, Angerburkio, Guldapes, Gerdauniū bey Labgawos ant Naudos to Anštalto nulaityti.

Sires Degimai. Karštis pasfutinosę Dienose kaunu Skaitliu Sires Degimū Pasėjime turejo. Artybeje prie Warlubien yra 200 Murgū Dwaro Sires, prie Czerak (Kreize Ronite) 70 Murgū užaugusios Sires, Artybeje rū Thorn Stutis Szonungos, prie Szeidemühl 20 Murgū aukštos Sires nudegę. Yra mislįjama, kad prie wisū hitū Degimū iškanczioses Anglys iš Lotomotywū ten prabegancziūjū Gelselstrukiū Ugni iškrowyjo.

buczawau, kadangi wel wiena Diena prabegusi buwo, mums neįjokio Palinsminojimo bey Pagalbos ne atnešdama. „Mama,“ sake Mažoji, „aš noriu mie-lojo Diemo melsti.“

Rudikis buwo tikt keturiū Metū sens, melinomis Akimis, Aukšui prilgancziemis Plaukais bey iškaliusiu, nefaltu Weidu. Jo prasta, tikt iš keliū žodziū pasidairanti Malda buwo sekanti:

„Mielas Dieme, siust mums wieną Sziepi!“

Karštos Ušaros tekejo man pirmūju Syliu, taip ilgay, kaip aš Laiwe buwau, iš mano Akū. Aš emiau Mažaję mano nushlytame Glebyje ir mes miegojom Diegą Iškanyho.

Rytmetyj dešimtos Dienos pries Ziegoriū 11 paskambejo umą Balsas: „Wiena žeglis! wiena žeglis!“

Dymnas Balsas! Kaip pasokom mes, idant žiuretumbim, kur ta buwo ir kas ta buwo. (Pabaiga sekis.)

Graudenimui Lewams bey Szluzau-ninkams. Wiens Wormso Angliū Nektiojis špieliawo kioše Dienose, nū Darbo sugryžes, su sawo 3 Metū senoju Rudikiu, taji aukštyj mesdams ir wel sugriebdams. Kadangi toktai Mažojui labay patiko, ware Lews tą Szpiele wis durnesniu Budu tolyn. Su Syliu jam Sugriebims Rudikio ne pasiseke; tasai iš didokos Aukštybes ant Grindū nupūle ir ant Wietos negyws pasiliko. Riekorius iškado, kad Rudikis Sprandą luzes buwo. Staudumas nepalaimingūjū Lewū, ypaczley Lewo, yra neaprašomas.

Szuniai Prietelius. Wiens rytpru-sifšlas Ritter-Dwaro Apturetojis yra del sawo didzio Szuniū Mylejimo toli ir placzley pažyrams. Jis tur dabar ne menkiaus kaip 150 Stutiū, tarp tū wisokeropas Zortas nū maziausiu taip wadinamū Glebio Szunukū iki didziausiu ir drucziausiu Szuniū Weisliū. Skaitlius Szuniū buwo pirma daug dbešnis; Szuniū Diga je ale paslutiniame Gese taip sumazino, kad dabarnykštysis minetasis Daugumas mos trecia Dalis nū pirma yra.

Jemes Gaspadorystes Žinia.

Kaip Plumes idaryti reikia. Ant ištirpusiu bey nū Rotū cūstiyū Pliumiū reikia užbarstyti Ingwera, Neliū bey Cimetą. Tada reikia ant Pliumiū karštą Cukoriaus Kūpymę užpilti, kuri per Atwirinimą bey Nuputawimą 1 Stopos geriausios Wyrū-pymes su 2 Swarais Cukoriaus pataisoma yra. Po aštaniū Dienū tampa Kūpymę nu-pilta, atwiritina ir šalta ant Pliumiū už-pilta, kurios i Porcelono Dezeles sudetos ir su Pergament-Popieriu, kurs su Sallcyl-Kūfkeziu peršlapintas yra, užriktos tampa.

Wežami Staldai Sparnūcziams, ypaczley del Kirminū bey Wabalū Iškaiš-nimo. Szitie Staldai, kurie daug Kampūse jau ilgay wartojami tampa, yra ant Rati; jie keliauja Pawasaryj su Karwemis ant Ganyklos, weliaus po Dago ant Razienos, kuriame Laike Wikstas powisam ne reikia ferti, tikt Rytmetyj iš Staldzio iškisti bey Wakare iraktyti, taip kaip Kiaušius iš tojo ikimti. Staldzei tampa ir ant apgywenamū Laukū nugabenami, kur Wikstos ant Arimū bey po Zagre wisofikus iškabingus Kirminus iškaišindamos apstingay Maisto randa. Stalduse randasi Miegojimo Ruimas bey Dejimo Lį-dai. Dugnas yra taip darytas, kad Mielkai iškristi gal, tacziau tur Kartes taip tankiey buti, kad Žurkes, Szekšai, Lebengštes i. t. t. ne gal pralikti. — Szitiū wżamū Staldziū Swarbumas, ant kurio Prof. Dr. Brümmer jau ilgay nurode, turetu wisur Padabojimą bey Iškalinimą tokiū Wikst-Staldziū rasti.

Žudymas Sparnūcziiū. Prancuzai žudo Sparnūczius litokiu Budu kaip mes. Sie atwer Snapą ir idur su aštiumi, smailiumi Peiliu i užpakalinioje Dalį Rasko, per tą Strien-Smagines perpiaujamos tampa ir Smertis atymūju iškrowjams yra. Sparnūczius tampa tada prie Rojū pakabintas; per tai jam Kraujas powisam nubega. Peshims nusidūda, kol Rūns dar šilts yra, nesa toliu Budu ūda geresni Iškweizdejimą gauna, ne kaip kad Paukšciei nuplikinami tampa.

Apie Slietis. Daugumis patwiritin, kad Slietai per Szakniū Supuštijimą dibe Iškādą padaro. Szis Patikrinims yra ale per iškoliškus Apdabojimus be Prieskasties. Riti wel laiks tās Gwolius, kurie Misllei ir mes prifibraugawojam, per Grunto Page-rintojus. Slietis kietus, mulwinatus Grun-tus per sawo Urwus iškiosina ir Orui prie-inamus padaro; Wandū gal greiciaus per jo Urwus nustraukti ir iškliakto tada Solems

Ilgiaus, kaip jie ant Wiršaus. Prie to yra ikrašta, kad Joliti Szaknyš labay mitalay be augant Eltekū Urwos sėka. Toktai dūda gana Priejasties, Eltekus weikiaus cįtedyti, ne kaip persėkneti.

Prieš sawo Paršeliū Edimā weisliniū Kia uliū tape atkartatinay wis su geru Pasisekimu wiršutinis Apteimas Prie-gadoj stowincziū Paršeliū su Kreolin wartojamas.

Wisofia Zinia.

[Kolera Petersburkyj] Apie Pasifailymus Petersburkyj pareina neurediklay sekanti Zinia: Su Patikrinimu yra sakoma, kad Kolera jau ilgay pirm urediklo Ibradimo ficzion iswiriamusi buwo ir kad dabar kasdien apsakomieje Pridawimai Skaitliaus susirgusiū bey pasimiriusiū Personū ney is tolo tikraji Skaitliu ne atsieka. Ligonbucziuse bey Kolera Butuse newierytiniausieje Daiktai nusidūda. Wisur ponawoja didziausis Nedawadas bey Wismanymas pristatytujū Gydyimo Bagalbinintū. Su Leisybe Zmones stapterejo, kaip jie nesency patyre, kokios supustytoz bey pasibaletinos Gwasties Pryprowos ficzion Perlantiemis dūdamos tampa. Prie Apjwalgymū, kurius Sanariei walnojo Swe-latos Koro po Pulicijos Palybejimu Laworū Ruitūse geriausioje Kupczykse uzeme, rado jie didzius Szmotus pasenusiū ruktintū Zuwū bey puwanczius isudytos Miesos. Daug Wietose toke Smarwe Perjurotojams prieskais merzesh, kad jie porim Zuwū bey Miesos Szmotus su Karbolu aptreši dawe. Kaip pirmoji Zinia nū to Ausi Stecoriaus atsieko, jis tūjau wyriausaji Pulicijos Mistrā nū Petersburko, Gendroliu v. Wahl, pasiwadines, ir ji didziausime Sujudime su tām Klaušymu uzpūles, ar tolie negalimi Daiktai Petersburkyj pasirode ega.

[Mugrim sdes] yra, pagal wienā Ziniā is Detroit nū Subatos, Gar-Sjepis „Wahpiti“ wienoj Wietroj Huron-Zurese. Tarp i Nepalaima parejusiu randasi ir toki pažystamas Bagoczius Hiram Sibley is New-York, taip kaip Pati, Sunus bey Dufte Miljoanero Bearinger is Detroit.

[Mazums apie Maskoliū Leisybe.] Mokytojais Kiemo Guffin pasigūde prie Ljub-lino Landgirikto, kad wiens Dwarionis wienā Dali Szuiljemes saw atemes, Malkā Szuiliei siusti ne nor ir wisas Kalnybes pries Szuilē uzgin. Ant to tape wiens Kumisars siustas, jeib ant paczius Wietos atsiudytu. Kumisars klause Mokytojaus Burū Pribuwime, ar jis

Pasakā nū Wilko bey Awino pažyta ir pri-dejo, kad ant tokiū Pasigūdimū wieno Szuil-miskro pries wieng Dwarioni dwi Nedeles Arresto priklausantis. Kaip aplink stowin-tieje Burai patikrino, kad Szulmistras Lei-sybe tur, paliepe Kumisars jiems tyleti. Jeib tas paitasis Pulks geraus permanytu, jis dar sake, kad jis wierame Kreize del Prieš-sistenimo pries jo Norā tris Burus i Kale-jimā iksti dawē, kuriū wiens dabar pasifore. Toktai girbint Burams Zodytei Gerklej isri-go, ir tas Dalykas buwo ant Gero Dwarponio atsiudytas.

Szwieščiansioses Zines.

Petersburkyj, 28. Aug. Miestas Borissow, Guvernimente Minsk, yra nū didzius Iškado Ugnies atlankytas, pries 1000 Trobū, beweik wisos pui-kios miestiskos, yra i Belenus pawerstos.

Brüssel, 29. Aug. Wiens Ant-werpiū Trukis uzbeko bendien ant pen-tiū passutiniū Wezimū Ostendo Ekspres-Trukio. 18 Personos yra suzeistos, dwi nugudytos.

Nū Koleros.

Berlyne, 28. Augustā. Pulicijos Whriaushbe bendien atwiray apsafo, kad prie wienos is Hamburkio parkeliawu-sios Moteriskes aziatiska Kolera ikrašta tape. Prie Upsakymo Laiklo, kursai prie Miesto Stulpū patwirtints yra, yra ir Pamokinimas apie Kolera pridetas.

Hamburkyj, 28. Aug. (Kolera-Branešims.) 26. Aug. yra 416 Per-sonū susirgusios ir 150 pasimiriusios. 27. Aug. tape iki Pietū ant Zieg. 12 128 Personos kaip susirgusios ir 55 kaip pasimiriusios primaldūtos. Baznycziose tampa del Miestā atlankeczio Maro Maldos nulaihtos. Wakar tape is wieno Buto wiena czuela Famplija i Ligonbuti nugabenta. Lawonū Gabenimui tampa dabar ir didi Rebel-We-zimai wartojami. Mieste sustoja daug Bagalbos Draugysziū, kurios Biningū renka.

Bremen, 29. Aug. Nū 13 Per-sonū, kurios per Kolera-Ligonis laikomos

yra, tape prie 5 aziatiska Kolera is-krasta; wiena pasimire.

Halle, 29. Aug. Musū Univer-zitetes Kliniky yra dwi per Kolera-Ligo-nis laikomos Personos atgabentos.

Havre (Branc.), 28. Aug. Wakar yra ficzion 71 Persona po Kolera pri-lygstanczius Pasirodymais susirgusi ir 28 Personos pasimiriusios.

Tilzes Nedeles Turgus nū 27. Augusto.

Turgus buwo geray aplankytas. Ant Swiesio Turgaus kastawo Swars Swiesio 80 iki 90 Pf., 11 Kiaukšū 50 Pf., jaunos Wisios 40 iki 75 Pf., senos Wisios 1 iki 1,30 M., Szepelis Dbolū 4 M., Wyšnū 3,50 M. Ant Sawū Turgaus tape uż Kwieczius 5,75 iki 6 M., uż Rugius 4,80 iki 5 M., uż Riezius 4 iki 4,50 M. ir uż Awizas 3 iki 3,30 M. uzmoleta. Szepelis Kopucziū kastawo 1,50 iki 1,70 M. Ant Zuwū Turgaus pasidare Prefes uż Stertus, Lydekas bey Karbus is 50 Pf., uż Szamus bey Kwapes is 30 iki 35 Pf., uż Eherius bey litas majas Zuwis is 25 Pf. ant Swaro, Unguriei kastawo 1 iki 1,10 M. Ant Miesos Turgaus kastawo Swars Tautienos 50 iki 70 Pf., Kiaulienos 60 iki 70 Pf., Amienos 50 iki 55 Pf. ir Weršienos 30 iki 60 Pf. — Kiauliū Turgus buwo tikt su majomis Kiaulemis widutiney apstatytas; Prefes buwo kilusios.

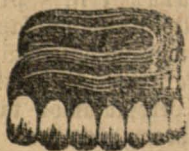
Klaipedos Turgaus Prefes nū 27. Aug.

Kwiecei 8 M. 50 Pf. iki 9 M. — Pf., Rugiei 6 M. 20 Pf. iki 6 M. 50 Pf., Mieziei 5 M. 20 Pf. iki 5 M. 60 Pf., Awizos 3 M. 30 Pf. iki 3 M. 60 Pf., baltieje Zirniei 8 M. — Pf. iki 8 M. 50 Pf., raimieje Zirniei 8 M. — Pf. iki 8 M. 50 Pf. paagal naujyje Szepeli. Koputes 1 M. 50 Pf. iki 1 M. 60 Pf. Szaudai 1 M. 80 Pf. iki 2 M. — Pf., Szienis 2 M. — Pf. iki 2 M. 20 Pf. pagal Centneri. Miesā Tautiena 50 iki 75 Pf., Weršiena 40 iki 60 Pf., Kiauliena 50 iki 60 Pf., Amiena 40 iki 60 Pf., Lašinie (ruktyti) 80 iki 90 Pf. paagal Swara. Swiesio Swars — M. 90 Pf. iki 1 M. — Pf. Kiaukšū Rapa 2 M. 40 Pf. Linai uż Cen-tneri 24 M. Malka fieta 48 iki 50 M., Malka minkšta 46 iki 48 M. uż 10 Rubif-meterius.

Berlyno Prefis: Doves

Rublis Dopteriaus Biningū 29. Augustā. 100 Rbl. 206 M. 70 4f.

Upsakymai.

Dantu Darbawiete nu M. Karpes.

Kunstiskas Dantis, Blombierawimus, Dantū Bertaisymus.

Tilšeje,

Kazerns Ulygioj Nr. 23.

Repasiturinczius prittmu as kasdien, tikt Nedeldie-neje ne, nū Zegoriaus 8 iki 9 Rytmetyj.

Namuntu Pirkimas.

Pastraziusieje piers Ziliuse, Pfeisenberger'io Gaspadoj Utarninte, 6. Septemberi j. M., Rytmetyj nu Zieg. 8,

bey Tilšeje ant Angerio prie Reitbones

Banedelny, 12. Septemberi j. M., Rytmetyj nu Ziegoriaus 7,

Balnieriu Arflius

su geru Ejimu bey Nugara Senume nū 4—7 Metū, Didume nū 5 Metū, Solio iki 5 Pedū 6 Coltiū.

Newiger bey Geinze.

Hauptleiter: Pfarrer Stein in Tilfit.

Druck und Verlag von J. Reyländer & Sohn in Tilfit.

Für den reinpolitischen Teil verantwortlich: Prägentor a. D. Beckmann-Tilfit.

Scillitin,

geriausia Prieprawa uż Siurtū-bey Peliū-Prawaryma, ney Zmo-gui, ney Namū Gwoltiems neš-kadyjancze, prittulo

G. Siemering'io

Falkiu - Aiptieka,
Tilšeje.

Stralsunder Spielkarten

sind zu haben bei

J. Reylaender & Sohn.